

```
In[351]:= Get[FileNameJoin[{NotebookDirectory[], "DeSite.wl"}]]
```

Aplikační příklad 5

Apl. příklad 5: V inženýrských aplikacích se zřídka setkáváme s úlohami, které nemají řešení. Tento příklad uvádí jeden z takových případů. Průběh exotermní reakce u explozivních materiálů lze popsat rovnicí

$$\frac{\partial^2 \theta}{\partial x^2} = -\delta e^{(\theta)},$$

s okrajovými podmínkami

$$\frac{\partial \theta}{\partial x}(0) = 0, \quad \theta(1) = 0.$$

Pro $\delta < \delta^*$ má tato rovnice pro dané okrajové podmínky řešení, pro $\delta > \delta^*$ totto řešení neexistuje (v takovém případě dochází k výbuchu). Ukažte, že hodnota tohoto kritického parametru δ^* je $\delta^* = 0,8785$. Nám vyšla hodnota $\delta^* = 0,93719$. Přesná hodnota je $\delta^* = 0,93727$, hodnata závisí na přesnosti počítače i metody.

Rovnici převedeme substitucí $\delta x = z$ na rovnici:

$$\frac{\partial^2 \theta}{\partial z^2} = -e^{(\theta)},$$

s okrajovými podmínkami

$$\frac{\partial \theta}{\partial z}(0) = 0, \quad \theta(1) = 0.$$

Definice parametrů diferenciální rovnice

```
In[352]:= δθ = 0.93719
```

```
Out[352]= 0.93719
```

Definice pravé strany diferenciální rovnice

```
In[353]:= f[z_, θ1_, θ2_] = -Exp[θ1];
```

Parametry programu

```
In[354]:= a = 0.0;
b = δθ;
α1 = 0;
α2 = 1;
β1 = 1;
β2 = 0;
γ1 = 0;
γ2 = 0;
ε = 0.00001;
n = 20;
θ0 = Table[0.5, {i, 1, n + 1}];
θ0[[1]] = 1.0;
θ0[[n + 1]] = 1.0;
```



```

y={1.16959, 1.16606, 1.15549, 1.13795, 1.11356, 1.08248,
  1.04492, 1.00112, 0.951347, 0.895886, 0.835047, 0.769147, 0.698508,
  0.623455, 0.544306, 0.461372, 0.374955, 0.285344, 0.192811, 0.0976162, 0.}

iterace = 11      s = 0.0083532
y={1.1796, 1.17604, 1.16537, 1.14765, 1.12301, 1.09163,
  1.0537, 1.00947, 0.959219, 0.903237, 0.841837, 0.775341, 0.704077,
  0.628374, 0.548554, 0.464933, 0.377817, 0.287498, 0.19425, 0.0983366, 0.}

iterace = 12      s = 0.00566238
y={1.18645, 1.18287, 1.17212, 1.15428, 1.12947, 1.09787,
  1.05969, 1.01518, 0.9646, 0.908262, 0.846478, 0.779575, 0.707884,
  0.631736, 0.551457, 0.467368, 0.379774, 0.28897, 0.195234, 0.0988289, 0.}

iterace = 13      s = 0.0464745
y={1.24296, 1.23917, 1.22782, 1.20898, 1.18279, 1.14945,
  1.10919, 1.06227, 1.00901, 0.949735, 0.884786, 0.814522, 0.739302,
  0.659486, 0.575424, 0.48746, 0.395921, 0.30112, 0.203352, 0.102893, 0.}

iterace = 14      s = 0.0221757
y={1.21474, 1.21106, 1.2, 1.18166, 1.15617, 1.1237,
  1.08447, 1.03876, 0.986836, 0.929026, 0.865658, 0.797072, 0.723614,
  0.645629, 0.563457, 0.477427, 0.387858, 0.295053, 0.199298, 0.100864, 0.}

iterace = 15      s = 0.0118189
y={1.20004, 1.1964, 1.18551, 1.16743, 1.14229, 1.11028,
  1.07159, 1.0265, 0.975279, 0.918234, 0.855689, 0.787978, 0.715438,
  0.638408, 0.55722, 0.472199, 0.383656, 0.291891, 0.197186, 0.0998061, 0.}

```

Vyčerpán maximální počet iterací, počet iterací = 15

$$\Theta(\delta) = 0.0998061$$

Pro hodnotu parametru $\delta = 0.9372$ již nedostaneme řešení.

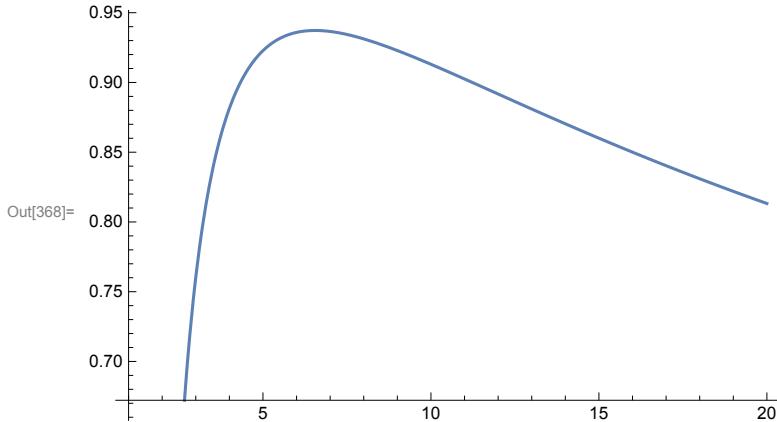
Výpočet přesné hodnoty δ^*

Přesné řešení je $\Theta(x) = \ln\left(\frac{1}{2} a (1 - \tanh^2\left(\frac{1}{2} a x^2\right))\right)$, konstantu a získáme z podmínky $\Theta(\delta)=0$

Výpočet kritického δ^*

graf závislosti $\delta(a)$, kde $a = 2 e^{\theta(0)}$

In[368]:= Plot[2 ArcTanh[Sqrt[1 - 2/a]] / Sqrt[a], {a, 1, 20}]

In[369]:= a = .

In[370]:= $\text{rov} = D[\text{Sqrt}[1 - 2/a]/\text{Sqrt}[a], a] == 0$

Out[370]= $\frac{1}{\sqrt{1 - \frac{2}{a}} a^{3/2}} - \frac{\text{ArcTanh}\left[\sqrt{1 - \frac{2}{a}}\right]}{a^{3/2}} == 0$

In[371]:= $a1 = \text{FindRoot}[\text{rov}, \{a, 6\}]$

Out[371]= $\{a \rightarrow 6.55344\}$

Kritická hodnota parametru δ

In[372]:= $\delta = 2 \text{ArcTanh}[\text{Sqrt}[1 - 2/a]/\text{Sqrt}[a]] /. a1$

Out[372]= 0.937261